

Kaigan zdobyty przez wojska ludowe

Pokojowe „balony próbne” nowego rządu Kuomintangu

LONDYN, 27.12 (BS). Według informacji, pochodzących ze źródeł zbliżonych do kół rządowych w Nankinie, Ciang-Kai-Szek miał upoważnić gabinet Sun-Fo do powzięcia decyzji co do podjęcia rozmów pokojowych z władzami ludowymi, czy też dalszego kontynuowania wojny.

Informacje te podaje agencja United Press wyjaśniając, że decyzja ta będzie powzięta nie przez cały gabinet, lecz przez tzw. „dużą szóstkę”, mającą głos w sprawach zasadniczej wagi. W skład tej „szóstki” wchodzi minister spraw zagranicznych, 3 ministrów bez teki i 2 przedstawicieli kół wojskowych.

Wystąpienie z propozycją podjęcia rozmów pokojowych ma nastąpić dopiero po próbie wzmacnienia przez nowy rząd Sun-Fo sił zbrojnych Kuomintangu oraz uzyskania poprawy gospodarczej sytuacji Chin kuomintangowskich.

Ewentualny program, zmierzający do realizacji tych celów, ma być przedstawiony Ciang Kai Szekowi. W Nankinie oczekuje się, że, w wypadku zatwierdzenia przedłożonego programu Ciang Kai Szek zdecyduje się ustąpić, w razie zaś nieprzyjęcia programu — poda by się do dymisji gabinet Sun-Fo.

W Nankinie panuje przekonanie, że nowy rząd Sun-Fo wbrew niektórym buńczuczny zapowiedziom będzie zmuszony do wszczęcia starań o wznowienie rokowań pokojowych. Przypuszcza się jednak, że Sun-Fo zechce poczekać z tą decyzją aż do wyników bitwy o Nankin, która ma się rozpocząć w najbliższych dniach.

109 miast wyzwolonych

LONDYN, 27.12 (PAP). — Komunikat urzędowy władz nankińskich potwierdza utratę Kaiganu, ostatniego punktu oprócz Kuomintangu w Chinach północnych, zajętego przez wojska ludowe w płaski Wszystkie fabryki Kaiganu oraz składy materiałów przeszły w ręce wojsk ludowych w stanie nieuszkodzonym.

Sprawa Zagłębia Ruhry

Francja ma się pocieszyć...zapowiedzi dalszych konferencji

LONDYN, 27.12. (BS). Ogłoszenie komunikatu w sprawie rezultatów o konferencji londyńskiej zostało odczytane na okres poświęcony. W Londynie panuje powszechne mniemanie, że z całej zażartej debaty w sprawie Zagłębia Ruhry pozostał w gruncie rzeczy jedynie problem odpowiednio zręcznych nie mówiących sformułowań. Stanowiska Zjednoczone bowiem miały się zgodzić na ogólnikowe zapewnienie, iż uznają zasadę międzynarodowej (w sensie zachodnim) kontroli zarządu przemysłu Zagłębia Ruhry. Przy tym wskazuje Ameryka nie zastrzegła się stanowczo przeciw bliższemu sprecyzowaniu, jak ma ta kontrola wyglądać, kiedy się rozpocznie, kiedy się zakończy i kto ją będzie sprawował.

Dlatego też komunikat konferencji londyńskiej będzie bardzo wieloznaczny. Francuzom pozostawi się na pocieszenie powieść, iż odbędzie się dalsze konferencje w sprawie Zagłębia Ruhry, przypuszczalnie w Waszyngtonie. Do zagadnienia Ruhry przyłączyło się ponadto w ostatnim okresie niemal równie sporne zagadnienie statutu okupacyjnego.

O tym że właśnie Stany Zjednoczone nalegały na nadanie postanowieniom konferencji londyńskiej charakteru możliwie ogólnikowego, wskazuje następujące zdanie „New York Times”: „Osobistości amerykańskie doskonale zdają sobie sprawę, że niektóre metody stosowane przy odbudowie Europy i Niemiec mogą mieć charakter tymczasowy, dający możliwość trwałego uregulowania sprawy w okresie późniejszym”.

Pierścień wojsk ludowych wokół Tien-Tsinu zacieśnia się coraz bardziej. Ostatnio zajęły one lotnisko położone na przedmieściach Tien-Tsinu.

Agencja prasowa Chin demokratycznych donosi, że w ciągu listopada 1948 r. wojska ludowe wyzwoliły 109 miast. W tym samym czasie armie kuomintangowskie straciły 400 tysięcy żołnierzy, w tym 82 tysiące zabitych. Ponad 140 tysięcy żołnierzy wzięto do niewoli 15 tysięcy żołnierzy wojsk kuomintangowskich przeszło na stronę wojsk ludowych w pełnym uzbrojeniu. Zdobyto również wiele sprzętu wojennego, m. in. 1700 dział.

Rozgłoszania Chin Ludowych podała nazwiska 47 przywódców Kuomintangu, oskarżonych o zbrodnie przeciwko ludzkości i o przestępstwa wojenne. Na czele tej listy figuruje Ciang Kai Szek.

LONDYN, 27.12 (PAP). — Agencja Reutera donosi, że przewodniczącym Chińskiej Rady Ustawodawczej został profesor Tung, przedstawiciel elementów liberalnych, zwykłym oficjalnym kandydatem Kuomintangu Li Pi-Ichi, b. gubernatora prowincji Honan. Zwycięstwo Tunga oceniane jest jako wzrost na stojów opozycyjnych w łonie Kuomintangu przeciwko dotychczasowemu przywódcy z Ciang Kai Szkiem na czele.

Życzenia noworoczne w Belwedrze

Wobec licznych zapytań w sprawie życzeń noworocznych w Belwedrze — Kancelaria Cywilna Prezydenta R.P. wyjaśnia: Instytucje, które pragną złożyć życzenia noworoczne Prezydentowi R.P. w dniu 1 stycznia 1949 r., proszone są o zgłaszanie składu delegacji do Kancelarii Cywilnej Prezydenta R.P. najpóźniej do dn. 28 bm. — tel. 89.000, wew. 220-1-2.

Rozbieżności wśród „marshallowców”

Hoffman zwoluje nadzwyczajną konferencję

BRUKSELA, 27.12 (BS). — Korespondent Reutera dowiaduje się, że wkrótce po Nowym Roku odbędzie się w Paryżu nadzwyczajne zebranie ministrów spraw zagranicznych państw marshallowskich. Nagła ta decyzja ma pozostawać w bezpośrednim związku z rozbieżnościami pomiędzy planami gospodarczymi poszczególnych marshallowców. Rozbieżności te zastrzyły się do tego stopnia, że komentatorzy prasy zachodniej poczynają otwar-

cie pisać o „podminowaniu podstaw planu Marshalla”.

Nadzwyczajna konferencja ministrów ma być zwołana na wniosek administratora ECA, Hoffmana.

„Podarunek gwiazdkowy” rządu Queuille’a

Nowe podatki i pożyczki przewiduje budżet Francji na r. 1949

PARYŻ, 27.12 (PAP). — Po 4 dniach zakulisowych rozmów i 19-godzinnej dyskusji, Zgromadzenie Narodowe przyjęło 333 głosami przeciwko 262 rządowy projekt budżetu na rok 1949 w wysokości 1250 miliardów franków. Premier Queuille trzykrotnie uzależniał los gabinetu od przyjęcia przez Zgromadzenie niezasadniczych punktów projektu rządowego.

Uchwalony przez Zgromadzenie budżet przewiduje:

1) Nowe obciążenia podatkowe w wysokości 140 miliardów franków

przez a) podniesienie podatku od produkcji o 25 proc i b) podwyższenie podatków pośrednich o 15 proc.

2) Emisję nowej pożyczki w wysokości 100 miliardów franków, która w razie niepowodzenia do 1 kwietnia 1949 r. może być zrealizowana w drodze przymusowej.

3) Wypłatę 50 proc. odszkodowań, należnych osobom poszkodowanym przez wojnę w obligacjach państwowych, co faktycznie stanowi przymusową pożyczkę.

4) Zablokowanie 70 proc. kredytów z budżetu ogólnego oraz 50 proc. kredytów na inwestycje przemysłowe i odbudowę aż do chwili przeprowadzenia przez rząd zapowiedzianych oszczędności budżetowych.

„L’Humanite” publikuje artykuł, który podkreśla, że 140 miliardów franków nowych ciężarów podatkowych stanowi „podarunek gwiazdkowy” rządu dla płatników francuskich. Podniesienie podatku od produkcji oraz podatków pośrednich pociągnie za sobą dalszy wzrost kosztów utrzymania. Dziennik stwierdza, że nowe ciężary podatkowe są następstwem polityki zbrojeniowej Francji, której budżet wojenny w roku 1949 wyniesie 500 miliardów franków, wliczając w to 150 miliardów franków, ukrytych w budżetach innych ministerstw.

Biuro Polityczne francuskiej partii komunistycznej opublikowało komunikat, w którym wyraża energiczny protest przeciwko rządowym projektom budżetowym.

„Pajaki” z M. Z. K.

Na przedkongresowym konkursie Polskiego Towarzystwa Fotograficznego p.t. „Praca Robotnika i Rolnika”, współpracownik naszego pisma red. Roman Kwiatkowski uzyskał nagrodę „Filmu Polskiego” za najlepsze zdjęcie wykonane na krajowym popierze. Zdjęcie ilustruje ciężką i niebezpieczną pracę pracowników MZK zakładających sieć górską na trasie poszerzonej Marszałkowskiej.

Konferencja Schuman-Bevin ma zażegnać różnice zdań

PARYŻ, 27.12 (BS). — Francuski minister spraw zagranicznych Schuman udaje się w styczniu do Londynu w celu przeprowadzenia rozmów z Bevinem. Nie wyklucza się możliwości, że w rozmowach weźmie również udział minister Sforza. W styczniu ma się również odbyć konferencja Schuman — Bevin — Marshall w sprawie ustalenia statutu okupacyjnego Niemiec Zachodnich.

Londyński korespondent „Paris Presse” podaje, że podróż Schumana odbędzie się na zaproszenie Bevin’a. Przedmiotem rozmów ma być 1) sprawa Ruhry, 2) czteroletni plan francuski i brytyjski, 3) sprawa parlamentu europejskiego.

Zdaniem „Liberation” i „Le

Pays” ministrowie Francji i Wielkiej Brytanii omówią również problem kolonii włoskich.

Pertinax zauważa, że rozmowy zmierzają do uzgodnienia punktów widzenia Francji i Wielkiej Brytanii. Jak wiadomo, między obu państwami zarysowały się poważne różnice zdań, zwłaszcza jeśli chodzi o problem niemiecki i czteroletnie plany gospodarcze.

Wznowienie działań wojennych w Palestynie

TEL-AVIV, 27.12 (PAP). — W wigilię Bożego Narodzenia samoloty arabskie zrzucały bomby na osiedle żydowskie w pobliżu Nazaretu. W czasie nalotu troje dzieci zostało zabitych, a pięć osób odniosło rany.

Rzecznik Izraela zakomunikował o zaatakowaniu przez wojska egipskie pozycji żydowskich w pobliżu osiedla Nirim. Działania wojenne wznowione zostały również na południe od Gazy.

W związku z nalotem bombowców arabskich, władze Izraela wprowadziły na terenie całego kraju zaalarmowanie.

„Le Populaire” przestanie wychodzić

PARYŻ, 27.12. (BS). Dyrektor naczelny organu SFIO, „Le Populaire” Naegelen oświadczył, że z dniem 1 marca pismo przestanie się ukazywać. Wzmianka za to SFIO ma zamiar wydawać nowy dziennik, pod innym tytułem. Zasadnicza zmiana polega na tym, że projektowane pismo będzie przedsiębiorstwem akcyjnym. Każdy będzie mógł nabyć jego akcje.

Ta decyzja pozostaje w związku z całą kłopotliwą „plajtą” „Le Populaire”, który kilka tygodni temu był zmuszony do zmniejszenia formatu i poważnych redukcji redakcyjnych. Kierownictwo „Le Populaire” spodziewa się bezwzględnie, że nabycie akcji „socialistycznego” organu przez francuskich czy amerykańskich kapitalistów otworzy nowy okres prosperity w jego przyszłym żywocie jako „żółtego dziennika”.

USA reperuje rozmowy w sprawie traktatu dla Austrii

LONDYN, 27.12 (PAP). — Agencja Reutera donosi z Waszyngtonu, że Stany Zjednoczone zaproponowały Wielkiej Brytanii, Francji i Związkowi Radzieckim wznowienie rozmów w sprawie traktatu pokojowego dla Austrii. Rozmowy miałyby być wznowione w Londynie 7 lutego 1949 r.

Rozwiązanie parlamentu w Japonii 23 stycznia 1949 — nowe w hory

TOKIO, 27.12. (BS)

Parlament japoński zostanie najprawdopodobniej rozwiązany w ciągu najbliższych paru dni. Decyzja jest wynikiem uchwalenia przez deputowanych votum nieufności dla rządu.

To votum nieufności zostało jednak celowo zorganizowane przez gabinet Yosydy. Yoszida domagał się już w październiku rozwiązania parlamentu zdając sobie sprawę, że nie może na dłuższą metę liczyć na stałą większość rządową. Ponieważ konstytucja japońska przewiduje, że w razie uchwalenia przez parlament votum nieufności dla rządu może nastąpić rozwiązanie Zgromadzenia i rozpisanie nowych wyborów, Yoszida postanowił przyspieszyć rozwój sytuacji i spowodować votum nieufności.

Wybory odbędą się 23 stycznia. Yoszida jest przywódcą partii liberalnych demokratów i spodziewa się, że w wyniku pełnej kompromitacji socjal-demokratycznych konkurentów (z wyjątkiem Aszidy) uzyska większość w wyborach.

Je, że w razie uchwalenia przez parlament votum nieufności dla rządu może nastąpić rozwiązanie Zgromadzenia i rozpisanie nowych wyborów, Yoszida postanowił przyspieszyć rozwój sytuacji i spowodować votum nieufności.

Wybory odbędą się 23 stycznia. Yoszida jest przywódcą partii liberalnych demokratów i spodziewa się, że w wyniku pełnej kompromitacji socjal-demokratycznych konkurentów (z wyjątkiem Aszidy) uzyska większość w wyborach.

Choroba Marshalla przedłuża się

LONDYN, 27.12 (PAP). — Agencja Reutera donosi z Waszyngtonu, że zdaniem lekarzy Sekretarz Stanu George Marshall jeszcze przez dłuższy czas nie będzie mógł wskutek złego stanu zdrowia pełnić swych

obowiązków. Jak wiadomo Marshall musiał się poddać ostatnio operacji nerek. Prawdopodobnie upłynie kilka miesięcy zanim powróci on całkowicie do zdrowia.

na widowni MIEDZYNARODOWEJ Walka Korei o niepodległość

W ZSRZ wydano niedawno książkę Krajnowa: „Walka narodu koreańskiego o niepodległość”.

Autor przypomina niektóre szczegóły z historii Korei. Korea począwszy od najdawniejszych lat pozostała w zależności od Chin. W XVI wieku Korea po raz pierwszy stała się ofiarą agresji japońskiej. Od tego czasu do wieku XIX była ona krajem zamkniętym dla cudzoziemców. Pierwszą umowę o charakterze kolonialnym narzuciła Korea Japonia w 1876 r. W 1882 uczyniła to samo USA, w 1883 roku Niemcy i Wielka Brytania, zaś w 1884 — carska Rosja. W 1895 roku Japonia po wysadzeniu desantu w koreańskim porcie Cempulio pod presją czołży zmusiła Chiny do przyznania im równych z nimi praw w Korei. W 1894 roku Japonia wyprowadziła wojska do Chin, zmuszając je do podpisania w 1895 roku traktatu pokojowego w Simonoski, na podstawie którego Japonia stała się faktycznym władcą Korei. Carstwo, Rosja jednak nie uznawała wyłączenia praw Japonii w Korei. W 1902 r. zawarty został sojusz brytyjsko-japoński, skierowany przeciwko carskiej Rosji. Cichym sojusznikiem Japonii i Anglii były Stany Zjednoczone. W 1904 roku Japonia napadła na Port - Artur, rozpoczynając wojnę przeciwko carskiej Rosji. Zawarty w 1905 roku traktat pokojowy między Japonią i Rosją w Portsmouth sankcjonuje protektorat japoński nad Koreą. W Korei istniał jednak dalej jeszcze formalny rząd koreański. W 1907 roku Japonia pozbawiła rząd koreański prawa wydawania ustaw i rozporządzeń bez uprzedniego uzgodnienia z „ja pońskimi doradcami”. W 1910 roku Japonia przy przychylnym ustosunkowaniu się USA i Anglii czołżywie anektowała Koreę. Od tej chwili Japonia niepodzielnie zawiadnęła całym przemysłem koreańskim, wszystkimi bogactwami naturalnymi i wielkimi latyfundiami. Naród koreański został pozbawiony samodzielnego państwa, był niustannie wynaradawiany i terroryzowany przez satrapów japońskich.

W 1925 roku z oddzielnych grup komunistycznych powstała komunistyczna partia Korei, która przystąpiła do natchmiast do ugrupowania: związków zawodowych i do tworzenia organizacji chłopskich oraz innych masowych organizacji. Władze japońskie rozpoczęły krwawą akcję terrorystyczną przeciwko partii komunistycznej i postępowym koreańskim. Tyko w latach 1928 — 30 wtrącono do więzień ponad 19 tysięcy patriotów. Partia komunistyczna prowadziła jednak nadal walkę wyzwoleńczą przeciwko okupantom japońskim. W 1937 roku z inicjatywy partii komunistycznej powstał zjednoczony antyjapoński front narodowy, który objął wszystkie po stepowe organizacje koreańskie. Gdy rozpoczęła się w 1937 roku wojna japońsko-chińska, wielu patriotów koreańskich emigrowało z kraju, wstępując do chińskiej armii narodo wo - wyzwolenczej. Zarazem po czął działać na terenie Korei ruch partyzancki. Gdy dziewiątego sierpnia 1945 roku armia radziecka wkroczyła do Korei, oddziały partyzanckie zaktywizowały się działalnością, operując na tyłach Japończyków. W krótkim czasie wojska japońskie zostały całkowicie rozgromione przez armię radziecką i skapitulowały. Na ród koreański niepełna jednolitą niepodległość. W uispełnieniu nie miało po tych wypadkach we wrześniu 1945 roku amerykańskie wojska (które w ogóle nie brały udziału w walkach o Koreę) wylądowały w Korei, okupując całą jej południową część od 38 równoleżnika. Korea została podzielona na dwie strefy okupacyjne, południową pod zarządem amerykańskim i północną pod zarządem radzieckim.

Życie społeczne Korei uisztalało się całkowicie odrębnie w każdej ze stref okupacyjnych. W Korei północnej, jak pisał Krajnowa, radzieckie władze okupacyjne popierały rozwój sił demokratycznych. Na czele życia politycznego stał zjednoczony front narodowy Korei północnej, w skład którego weszła partia pracy, partia demokratyczna i partia „młodych przyłoi” oraz cały szereg masowych organizacji społecznych. Głównym jądrem zjed-

noczonego demokratycznego frontu narodowego Korei północnej jest partia pracy, która powstała z połączenia partii komunistycznej z nową partią demokratyczną. Partia komunistyczna była już w 1945 roku partią masową. Na czele biura organizacyjnego KC Kompartii Korei Północnej stanął Kim Ir Sen. Zorganizował on w 1931 roku w południowej Mandżurii oddział partyzantów koreańskich, w którym pełnił funkcję komisarza. Począwszy od 1937 roku dowodził jedną z armii partyzanckich, zaś w 1942 roku objął dowództwo nad całym ruchem partyzanckim. Kim Ir Sen jest obecnie premierem niedawno utworzonego rządu koreańskiej demokratycznej republiki ludowej. W sierpniu 1946 roku odbył się zjazd zjednoczonej partii komunistycznej z nową partią demokratyczną, obejmującą szerokie warstwy inteligencji, chłopów i część postępowego drobno mieszczaństwa.

Drugą partią wchodzącą w skład zjednoczonego demokratycznego frontu narodowego jest partia demokratyczna. Jej kierownictwo było w 1945 roku opiewane przez grupę reakcyjną z przewodniczącym Czo Man Sikiem na czele. Partia demokratyczna jednocy w swych szeregach drobna i średnia burżuazja, duchowieństwo i inteligencję. W lutym 1946 r. na II Zjeździe Partii Demokratycznej wydalona została z jej szeregów grupa reakcyjna z Czo Man Sikiem, zaś przewodniczącym Komitetu Centralnego został Czo En Gen, jeden z przywódców antyjapońskiego ruchu partyzanckiego i zwolennik zjednoczonego frontu narodowego. Partia demokratyczna od tego czasu popiera wszystkie przeobrażenia demokratyczne realizowane w Korei północnej. Ostatnią partią wchodzącą w skład Zjednoczonego Demokratycznego Frontu Narodowego jest partia „Młodzi Przyłoi”, która czołży hasła religijnych, głosi program rzetelnie demokratyczny. Wszystkie partie wchodzące w skład zjednoczonego demokratycznego frontu narodowego Korei północnej są partiami masowymi. Partia pracy liczyła już w styczniu 1946 r. 562 tysiące członków. Od tego czasu szeregi jej znacznie wzrosły. W tym samym czasie partia demokratyczna liczyła 280 tys. członków, zaś partia „Młodzi Przyłoi” — 290 tys. członków. Poza tym w skład Frontu Narodowego wchodzi: Zjednoczone Związki Zawodowe, liczące 390 tysięcy członków, Związek Chłopski (2 miliony 200 tysięcy członków), Związek Młodzi Demokratycznej (1 milion 250 tysięcy członków), Demokratyczny Związek Kobiet (ponad milion członkin) i inne organizacje. W oparciu o tak masową bazę, przy poparciu radzieckich władz okupacyjnych, Zjednoczony Demokratyczny Front Ludowy zdołał przeprowadzić zasadnicze reformy w Korei północnej: nacjonalizację przemysłu i reformę rolną. Zrealizowano ubezpieczenia społeczne, powszechne nauczanie oraz cały szereg innych przeobrażeń demokratyzujących stosunki w kraju (BS)

W kilku wierszach

— Przewodniczący Prezydium Rady Najwyższej ZSRZ Szwernik przyjął ambasadora Jugosławii w ZSRZ Mrazowicza, który złożył mu swe listy uwierzytelniające. Przy wręczeniu listów obecny był wiceminister spraw zagranicznych ZSRZ Gusiew i inni wyżsi urzędnicy radzieckiego MSZ.

— Minister Spraw Zagranicznych rządu kanadyjskiego Lester Pearson oświadczył, że Kanada uznaje oficjalnie tymczasowy rząd państwa Izrael.

— Włoska Generalna Konfederacja Pracy opublikowała komunikat, potępiający uchwałę Rady Ministrów, zapowiadającą pociągnięcie do odpowiedzialności urzędników państwowych, którzy brali udział w 24-godzinny strajku powszechnym w dniu 20 bm.

— Berliński korespondent dziennika „Daily Telegraph and Morning Post” donosi, że w skład za utworzenie odrębnej komendatury sojusznicy dla zachodnich sektorów Berlina, trzy mocarstwa zachodnie zamierzają powołać do życia separatystyczną Radę Kontroli w Niemczech.

— Dyrektor Banku Anglii Georg Gibson podał się do dymisji w związku z ujawnieniem afery łapówkowej, w której poza nim zamieszanych jest kilku wybitnych przedstawicieli świata

PARYŻ, 27.12 (PAP). W piątek 24 grudnia Rada Bezpieczeństwa uchwaliła 7-ma głosami przy 4-ch wstrzymujących się rezolucję, wzywającą obie strony walczące w Indonezji do natychmiastowego zaprzestania działań wojennych, do wycofania wojsk na pozycje zajmowane w czasie trwania rozejmu. Rezolucja wzywa poza tym rząd holenderski do zwolnienia z aresztu prezydenta republiki indonezyjskiej dr Soekarno i innych indonezyjskich przywódców politycznych, aresztowanych w dniu 18 grudnia.

Komisja mediacyjna Narodów Zjednoczonych w Indonezji otrzymała instrukcję złożenia Radzie Bezpieczeństwa wyczerpującego sprawozdania o sytuacji i o tym, czy rezolucja w sprawie zaprzestania działań wojennych została wprowadzona w życie.

Przedstawiciele Stanów Zjednoczonych Wielkiej Brytanii, Chin, Syrii, Kanady, Argentyny i Kolumbii głosowali za rezolucją. Delegaci Związku Radzieckiego, Francji i Belgii powstrzymali się od głosu.

Delegat radziecki dr Malik zawiadomił Radę Bezpieczeństwa, że delegat republiki indonezyjskiej nie mógł przybyć na czas na posiedzenie, ponieważ konsul francuski w Berlinie nie dał mu wizy wjazdowej do Francji. Przewodniczącą Rady Bezpieczeństwa delegat belgijski Van Langenhove postanowił, że nie zawniżają nieobecność delegata ukraińskiego należy uznać za powstrzymanie się od głosu.

LONDYN, 27.12 (PAP). Komisja „dobrych usług” ONZ, jak donosi agencja Reutera z Batavii, wręczyła delegacji indonezyjskiej i holenderskiej rezolucję Rady Bezpieczeństwa, wzywającą do zaprzestania działań wojennych.

Jednocześnie Komisja przesłała Radzie Bezpieczeństwa pierwsze sprawozdanie, w którym zmuszona jest przyznać, że Holandia rozpoczęła działania wojenne nie wypowiadając rozejmu, zawartego w styczniu 1948 r. na statku Renville.

Komisja podkreśla, że armia indonezyjska zdecydowana jest stawiać opór agresji holenderskiej, jednakowoż chwilowo wstrzymuje się od większych operacji wojskowych, oczekując swej pomocy dla ewentualnych walk podjazdowych.

Rząd holenderski, który odbył w sobotę i w niedzielę specjalne posiedzenia, nie wyrażał jeszcze żadnej decyzji w sprawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa, wzywającej do zaprzestania działań wojennych w Indonezji.

Tymczasem wojska holenderskie posuwają się w Indonezji na wszystkich odcinkach frontu naprzód, zajmując główne miasta na Jawie, Sumatrze i Madurze.

Przywódcy republikańscy mieli oświadczyć, że nie mogą udzielić odpowiedzi na apel Rady Bezpieczeństwa wobec internowania przez Holendrów prezydenta Soekarno i członków rządu indonezyjskiego.

Z drugiej strony ta sama agencja podaje, że rozgłoszą Azji południowo-wschodniej podała oświadczenie ministra gospodarki narodowej Republiki Indonezyjskiej Siarifudina, który, przemawiając w imieniu rządu republikańskiego, wysunął na pierwszy plan warunki wznowienia rokowań z Holandią:

1) Zwolnienie prezydenta Soekarno i pozostałych przywódców republikańskich.

politycznego Wielkiej Brytanii. Afera ta, której głównym „bohaterem” jest znany finansista Stanley, badana jest obecnie przez specjalny trybunał parlamentu brytyjskiego. Gibson był poprzednio przewodniczącym Rady Generalnej Kongresu brytyjskich Trade Unionów.

— Były minister rolnictwa Szwajcarii, Holstyn, socjaldemokrata Erich Arp oświadczył, że grupa socjaldemokratów zamierza wydawać w Hamburgu nowe czasopismo socjalistyczne. Zadaniem tego czasopisma będzie przeciwstawienie się próbie znieszczenia lub usunięcia z programu SPD nauki Karola Marksa. W związku z pogłoskami, krążącymi w Bonn, że SPD zamierza wykluczyć jego i jego przyjaciół z partii, Arp oświadczył, że został zmuszony do zrezygnowania ze stanowiska ministra rolnictwa, gdyż domagał się przeprowadzenia radykalnej reformy rolnej.

— Z ogłoszonych ostatnio statystyk wynika, że dochody wielkich koncernów przemysłowych i finansowych w Stanach Zjednoczonych wzrosły w tym roku w porównaniu z r. 1945 — prawie 3-krotnie. Czyste zyski tych koncernów wyniosły w tym roku, po potrąceniu odpowiednich sum na podatki, ponad 21 miliardów dolarów (w r. 1945 około 8 miliardów dolarów).

Broń amerykańska płynie...

Obrew uchwale Rady Bezpieczeństwa Holendrzy kontynuują ofensywę w Indonezji

2) Wycofanie wszystkich holenderskich sił zbrojnych na pozycje zajmowane przed rozpoczęciem agresji.

3) Uznanie de facto i de jure władzy rządu republikańskiego na Jawie, Sumatrze i Madurze.

4) Wycofanie wojsk holenderskich z Jawy, Sumatry i Madury niezwłocznie po sformułowaniu suwerennego rządu indonezyjskiego.

USA popiera agresję Holandii

MOSKWA 27.12 (PAP). Komentator „Prawdy” — Wiktorow, analizując rozwój ostatnich wydarzeń w Indonezji, podkreśla, że pewne państwa, a przede wszystkim Stany Zjednoczone i Anglia, wręcz popierają agresywną akcję Holandii. Dla nikogo nie jest tajemnicą — pisze Wiktorow — że Stany Zjednoczone biorąc udział w Komisji „dobrych usług”, która ma doprowadzić do pokojowego uregulowania sporu indonezyjsko-holenderskiego, jednoznacznie dostarczają Holandii duże ilości sprzętu wojennego, z których nie korzystała ona skorzystała.

Debatą nad kwestią indonezyjską w Radzie Bezpieczeństwa w całej pełni potwierdziła, że imperialiści holenderscy rozpoczęli agresję w przeświadczeniu, iż Stany Zjednoczone i Anglia w dalszym ciągu prowadzą swą dwulicową politykę.

Rada Bezpieczeństwa odrzuciła rezolucję radziecką, zawierającą jedynie słuszne rozwiązanie kwestii indonezyjskiej, przyjmując pod presją anglosaską rezolucję, znieszczałaćca istotę zagadnienia. Rezolucja ta bowiem nie zawiera potępienia agresora i traktuje go na równi z ofiarą agresji, wzywając obie strony, tj. tak Holandię, jak i Indonezję do zaprzestania działań wojennych.

Interesy pokoju i bezpieczeństwa narodów — konkluduje „Prawda” — wymagają niezwłocznej podjęcia kresu agresji kolonizatorów holenderskich zahamowania imperialistycznej wypraw przeciwko narodowi Indonezji.

Agencja TASS cytując wypowiedź dziennika chińskiego „Saut-Ai-Um ma”, który stwierdza, że połowicz na rezolucja amerykańska w sprawie Indonezji, przyjęta przez Radę Bezpieczeństwa nie rozwiązuje za-

gadnienia. Uchwała Rady Bezpieczeństwa dowodzi — pisze wspomniany dziennik egipski — że Stany Zjednoczone i Anglia aprobują zbrodniczą akcję Holandii przeciwko Indonezyjczykom.

Ambasada USA w Hadze zadowolona...

HAGA, 27.12 (PAP). Jak donosi dziennik „De Volkscourant” ambasada USA w Hadze wyraża zadowolenie, iż wszystkie partie holenderskie z wyjątkiem komunistów poparły w czasie głosowania w parlamencie agresywną akcję rządu Dreesa przeciwko republice indonezyjskiej.

Według doniesień agencji ANP z Londynu, pozycję, zajętą przez Stany Zjednoczone w Radzie Bezpieczeństwa podczas rozpatrywania konfliktu holendersko-indonezyjskiego tłumaczyć należy obawą, że wojna w Indonezji może stać się na zawadzie realizacji planów utworzenia bloku wojskowego krajów Azji południowo-wschodniej. Do utworzenia takiego bloku pod przewodnictwem USA, Anglii, Francji i Holandii wzywa m. in. usilnie na łamach dziennika „Het Parool” b. gubernator holenderski w Indonezji Van Mook.

Na marginesie debaty w parlamencie holenderskim w sprawie wojny w Indonezji gazeta „De Waarheid” stwierdza, iż wykazała ona wzrastające niebezpieczeństwo faszyzmu, zagrażające Holandii. Dziennik wzywa wszystkich demokratów do walki przeciwko gabinetowi Dreesa.

PRAGA, 27.12 (PAP). Agencja Telex, powołując się na informacje z kół miarodajnych, stwierdza, że Stany Zjednoczone wstrzymały jedynie pomoc finansową dla Holenderskich Indii wschodnich w ramach planu Marshalla, natomiast wszelkie inne towary, tj. broń i amunicja w dalszym ciągu będą do starożano. Prywatnie przedsiębiorstwa holenderskie zawarły z firmami amerykańskimi już po wznowieniu działań wojennych w Indonezji umowy na dostawę sprzętu wojennego. Część tego sprzętu załadowana już na statki, odpływające do Indonezji.

Cytując oświadczenie holenderskiego ministra spraw zagranicznych, że Holandia bez przeszkód mogaby nabywać w Stanach Zjednoczonych materiały wojenne w ramach planu Marshalla, placąc za nie dolarami, agencja podaje, że w ambasadzie amerykańskiej w Hadze wiadomość powyższa została potwierdzona.

Indonezja liczy na Indie

WASZYNGTON, 27.12 (BS). Polniacy obowiązki szefa republiki indonezyjskiej dr. Soemitro, oświadczył przed stawicielem prasy, że spodziewa się energicznego poparcia republiki indonezyjskiej ze strony Indii. Dr Soemitro zaznaczył, że zamierza zwrócić się do Egiptu, o cofnięcie ułatwień, z jakich korzystają samoloty i statki holenderskie w tym kraju. Skierowane do rządu indyjskiego żądanie bezpośredniego poparcia republiki indonezyjskiej, ma być obecnie rozważane na wysokim szczeblu. Dr Soemitro zamierza również zaapelować do Pakistanu o poparcie Republiki Indonezyjskiej.

Robotnicy australijscy potępiają agresję holenderską

LONDYN, 27.12 (PAP). — Komitet Wykonawczy Federacji związków zawodowych robotników portowych w Australii ogłosił bojkot statków odpływających do Holender-

skich Indii Wschodnich. Australijscy robotnicy portowi nie będą ładować statków, wiozących towary dla władz holenderskich i firm handlowych w Indonezji. Związek marynarzy australijskich podał do wiadomości, że jego członkowie nie będą obsługiwać statków holenderskich w portach australijskich.

»Zyczenia» »Daily Express»

LONDYN 27.12. (BS). Konserwatywny imperialistyczny „Daily Express” wystąpił z obroną agresji holenderskiej w Indonezji. Dziennik twierdzi: „Te same motywy kierują rządem brytyjskim, który w ciągu długich miesięcy prowadził wojnę kolonialną na Malajach. Dziennik życzy szybkiego zwycięstwa rządowi brytyjskiemu i holenderskiemu, które „po doświadczeniu jak wspaniałe dobroć, wiedzą o jakim stopniu szczęście ludów azjatyckich uzależnione jest od posiadania właściwego i uczciwego rządu”.

Wzrost bezrobocia w USA

NOWY JORK, 27.12 (PAP). — Jak wynika z ostatnich danych statystycznych, w Stanach Zjednoczonych w pierwszych dniach listopada zarejestrowanych było 1831 tysięcy bezrobotnych, tj. o 189 tysięcy więcej niż w październiku. Liczba zatrudnionych 14 godzin tygodniowo wyniosła 2156 tysięcy, tj. o 20.700 więcej niż w październiku. Liczba zatrudnionych od 15 do 34 godzin tygodniowo — 10.466 tysięcy osób. Łącznie zatem bezrobotnych i napół bezrobotnych było w listopadzie w Stanach Zjednoczonych blisko 14 i pół miliona. Liczba bezro-

botnych, jak wynika z niekompletnych jeszcze danych, w ciągu ubiegłych 2 miesięcy znacznie wzrosła. Czasopismo „Business Week”, zwracając uwagę na masowe zwalnianie robotników w USA, podkreśla, że stale pogarszającej się sytuacji robotników amerykańskich towarzyszą stale wzrastające zyski monopolu amerykańskich, które, według danych ministerstwa handlu, osiągnęły w roku bieżącym rekordowo wysoką cyfrę 21,7 miliardów dolarów w porównaniu z 18,1 miliardów dolarów w roku ubiegłym.

Musimy uspołecznic aparat handlowy

Sprawa uporządkowania dziedziny obrotu towarowego, przebudowy i dostosowania aparatu dystrybucji do potrzeb i wymogów gospodarki planowej jest niewątpliwie jednym z czołowych zagadnień okresu realizacji Planu Odbudowy Gospodarczej.

Punktem wyjścia podjętej przez państwo w maju ub. roku t.z.w. „bitwy o handel” było wydanie szeregu ustaw skierowanych przeciwko działalności spekulacyjnej i podziemu gospodarczemu, a poddających handel prywatny kontroli społecznej i administracyjnej. Jedno cześnie przystąpiono do rozbudowy państwowego aparatu handlowego, zarówno na szczeblu hurtu jak i detalu, oraz podjęto akcję zmierzającą do przekształcenia aparatu spółdzielczego w prawidłowy instrument gospodarki planowej, przez przebudowę jego struktury, nastawienie jego pracy na właściwe tory oraz usprawnienie działalności.

Okres od maja ub. roku do chwili obecnej przyniósł znaczne postępy na drodze do realizacji celów „bitwy o handel” wyrażające się przede wszystkim w poważnym wzroście pozycji sektora uspołecznionego w dziedzinie obrotów wewnętrznych, przy szczególnie szybkim rozwoju handlu państwowego.

O ile w latach 1946 i 1947 można mówić jedynie o tworzeniu się organizacji państwowego aparatu dystrybucji, o tyle w roku bieżącym posiadał on już szeroko rozbudowaną sieć organizacyjną central handlowych we wszystkich grupach przemysłu, które dysponują po nad 1000 własnych hurtowni, oraz po ważnie rozwiniętym aparatem wzorcowych sklepów detalicznych. Równolegle do tego działają Państwowe Domy Towarowe w liczbie 81, z ogromnym do mem towarowym we Wrocławiu na czele.

Obok rozbudowy państwowego aparatu handlowego, w minionym okresie nastąpił dalszy systematyczny rozwój handlu spółdzielczego, który w roku bieżącym dysponuje już przeszło 1250 hurtowniami i ok. 24 tys. sklepów spółdzielczych. Równocześnie nastąpiła gruntowna reorganizacja aparatu spółdzielczego dzięki której może on teraz spełniać prawidłowo wyznaczone zadania.

O ogromnym i szybkim rozwoju handlu państwowego i spółdzielczego w minionym okresie świadczy najlepiej cyfry wzrostu obrotów, które przy porównaniu z 1945 r. wyniosły w rb. — 430 proc. w hurtie, a 450 proc. w detalu, z tym, że obroty państwowego aparatu handlu detalicznego wzrosły w tym czasie 13-krotnie.

W całości obrotów handlu hurtowego artykułami przemysłowymi i rolniczymi udział handlu państwowego i

spółdzielczego wynosi już obecnie ok. 85 proc., zaś w obrocie hurtowym artykułami przemysłu państwowego ok. 97,5 proc. W obrotach detalicznych sektor uspołeczniony bierze w chwili obecnej udział w przeszło 35 procentach. Osiągnięcia nie mogą jednak przysłaniać faktu, że jest jeszcze bardzo dużo do zrobienia, że istnieją jeszcze liczne mankamenty w zakresie organizacji handlu wewnętrznego, które muszą być usunięte, że nastąpić musi dalsza rozbudowa handlu uspołecznionego, która zapewni pełne oparcie dziedziny obrotów wewnętrznych na zasadach socjalistycznych.

Sprawa dalszego uporządkowania dziedziny obrotu wewnętrznego i usprawnienia organizacji handlu stanowić będzie

jedno z czołowych zadań ostatniego roku Planu Trzyletniego.

Wskazując na to w swoim przemówieniu kongresowym min. Minc stwierdził, że podstawowe zadania handlu na rok 1949 sprowadzają się do dokładnego przeprowadzenia likwidacji systemu kartkowego i przejścia na obrót wolnorynkowy; do lepszego zaopatrzenia wsi w towary przemysłowe, do dalszej prze myślanej rozbudowy uspołecznionego aparatu handlowego i dalszego ograniczenia elementów kapitalistycznych.

Zadania te nie są łatwe i wymagać będą znacznych wysiłków. Możemy być pewni, że będą wykonane z tą samą konsekwencją, z jaką realizowane były dotychczas cele „bitwy o handel”.

W polskich stoczniach coraz więcej statków zagranicznych w remoncie

Stocznia gdyńska zapełniona jest ostatnio obcymi statkami, poddawany imniejszy i większym remontom. Obecnie na stoczni stoi 11 zagranicznych statków, w tym 4 norweskie, 3 szwedzkie i po jednym angielskim, duńskim, holenderskim i radzieckim.

Na większości jednostek przeprowadza się prace elektrotechniczne, remon-

ty wind i pomp, na statku norweskim „Nils Sture” stocznia gdyńska dokonał wyprostowania pogiętego na skutek awarii nadburcia.

Również stocznia północna przeprowadza prace remontowe obcych jednostek. Obecnie w stoczni tej czeka na naprawy 5 obcych statków — 3 statki szwedzkie, 1 grecki i 1 fiński.

Od 54 lat niezgany rekord

w cukrowni lubelskiej

Cukrownia lubelska zakończyła kampanię cukrowniczą, przerabiając 1.079 tys. q buraków, co stanowi rekord prze robki w 54-letnim okresie istnienia cukrowni. W czasie kampanii zaoszczędzono 3.060 ton węgla. Plan produkcji

by wykonano w 114 proc. Za wielki wkład pracy przy wypełnieniu Czynu Kongresowego, 9-ciu długoletnich pracowników otrzymało dyplomy uznania oraz premie pieniężne.

Obroty portu szczecińskiego w II dekadzie grudnia

Obrót towarów w II dekadzie grudnia br. wyniósł w porcie szczecińskim 109.611 ton, z tego na eksport przypa-

da 86.911 ton, na import 22.700 t. W okresie sprawozdawczym weszło do portu 141 statków, a wyszły 132.

Pięć milionów ton cementu wyprodukowały cementownie od chwili wyzwolenia

W dniu 17 bm. produkcja cementu w Polsce wyniosła od chwili jej podjęcia po wyzwoleniu 5 milj. ton. Wynik ten świadczy o stałym po-

stępie w produkcji cementu i zwycięstwie pokonywaniu przeszkód spowodowanych dewastacją zakładów przez niemieckiego okupanta.

Podkreślić należy, że w roku bież. produkcja cementu osiągnie stan zbliżony do poziomu przedwojennego.

50-lecie trzech wielkich zakładów hutniczych w Związku Radzieckim

Roku doniosły o wykonaniu swych zobowiązań, dotyczących obniżki kosztów produkcji. Miast 50 milionów rubli, według zobowiązań, zaoszczędzono w rzeczywistości 54 miliony rubli ponad plan.

Ogromne zmiany zaszły we wsi estońskiej. Chłopi estońscy walczyli wstępując na drogę spółdzielczej uprawy roli. No początku roku na terenie Republiki istniały zaledwie 4 gospodarstwa spółdzielcze, obecnie liczba ich powiększyła się do 450. Jednym z najważniejszych czynników, który wywołał wzrost liczby gosp. spółdz. jest to, że zbiory upraw zbożowych w gospodarstwach spółdzielczych okazały się o 20—25 proc. większe, aniżeli w indywidualnych gospodarstwach chłopskich.

Również poziom techniczny rolnictwa uległ dalszej poprawie. Po raz pierwszy na polach Republiki pojawiły się skomplikowane maszyny rolnicze, jak np. kombajny i inne. Liczba traktorów wzrosła w porównaniu z rokiem 1945 przeszło 2-krotnie. Nawozów sztucznych zużyto prawie dwukrotnie więcej, aniżeli w r. 1936

Spółcześnie Związek Radziecki na Ukrainie obchodziło w tych dniach 50-lecie trzech wielkich zakładów hutniczych — Jenakijewskich, Konstantynowskich i Kramatorskich. Niemcy pozostawili te zakłady w ruinach. Dzięki bohaterstwu robotników odbudowano już całkowicie wszystkie oddziały zakładów, które pracują już całą parą. Wspomniane zakłady przekroczyły już przedwojenny poziom produkcji surowców, stali i wyrobów walcowanych. Dokoła zakładów powstały nowe osiedla robotnicze, składające się z pięknych, wielopiętrowych gmachów mieszkalnych. Każdy zakład posiada również własny klub, kinoteatr, szpital i inne instytucje. W związku z jubileuszem, najbardziej zasłużeńi robotnicy i inżynierowie zakładów zostali odznaczeni orderami i medalami.

ZA GRANICĄ PISZA

Sztandar milionów ludzi — I śmieszne to i haniebne — Parawan dla agresji w Indonezji

„Bolszewik”

Organ Komitetu Centralnego WKP (b) w artykule wstępnym omawia politykę zagraniczną Związku Radzieckiego oraz krajów anglosaskich pisząc:

W ciągu trzech lat z górą od zakończenia drugiej wojny światowej Związek Radziecki nieustraszenie walczy o trwałą demokratyczną pokój. Podobnie jak w latach wojny ZSRR odegrał decydującą rolę w rozgromieniu agresorów, odgrywa on czołową rolę w zapewnieniu trwałego pokoju. Istotną treścią polityki zagranicznej ZSRR jest walka o trwały pokój i suwerenność narodów. Związek Radziecki energicznie walczy przeciwko polityce USA i Anglii, które nie tylko, że nie wykonują uchwał jaltańskich i poczdamskich, lecz prowadzą wręcz sprzeczną z nimi politykę. Wkraczając na drogę odrodzenia imperializmu niemieckiego, USA i Anglia tworzą nowe ognisko niepokoju w Europie, groźne dla sąsiadów Niemiec.

Związek Radziecki domaga się przyspieszenia prac nad traktatami pokojowymi dla Niemiec i Japonii, traktatami, które winny nie dopuścić do odrodzenia Niemiec i Japonii jako państw agresywnych i ułatwić przeprowadzenie ich demilitaryzacji i demokratyzacji.

Rząd radziecki domaga się całkowitego rozbrojenia Niemiec i realizacji planu kontroli międzynarodowej nad przemysłem Zagłębia Ruhry, główną bazą niemieckiego przemysłu wojennego.

Rząd radziecki domaga się całkowitego zakazu przemysłu wojennego w Japonii i powołania do życia odpowiedniego organu kontroli międzynarodowej, któryby czuwał nad przestrzeganiem tego zakazu. Jednocześnie Związek Radziecki wypowiada się za rozwojem przemysłu Niemiec i Japonii dla celów pokojowych.

Wskazując na zwycięstwo sił demokracji w krajach Europy Wschodniej, na wzrost nasilenia walki narodowowyzwoleńczej w krajach kolonialnych i zależnych oraz wzrost autorytetu partii komunistycznych w krajach kapitalistycznych, „Bolszewik” pisze:

„Wbrew intrygom wrogów pokoju, zacieśnia się przyjaźń i współpraca narodów w ich walce o pokój przeciwko podżegaczom wojennym. Obóz demokracji wykazuje wartość oraz stale wzrastającą jedność interesów przeciwko wspólnemu wrogowi — imperializmowi. Inny obraz widzimy w obozie imperializmu, którego fundamenty podlegają wciąż nowym wstrząsom. W obozie tym nie ma jedności interesów, wręcz przeciwnie, panuje tam walka interesów. Zaostrzają się sprzeczności między USA i Anglią, między blokiem anglo-amerykańskim a krajami Europy Zachodniej. Świat kapitalistyczny coraz bardziej rozdzierany jest sprzecznościami wewnętrznymi, które osłabiają obóz imperialistyczny. W krajach kapitalistycznych szaleje inflacja, wzrastają ceny żywności i artykułów codziennego użytku, spada realna wartość zarobków, szczy się bezrobocie. Kapitalistyczne kraje Europy coraz bardziej gmatwają się w ekonomicznych sprzecznościach okresu powojennego. Plan

500-ny statek w Kołobrzegu

Dnia 21 bm. wszedł do portu w Kołobrzegu 500-ny statek w tym roku. Statkiem tym był motorowiec „Kaleria” pod banderą fińską.

Marshalla nie tylko nie ułatwił, lecz wręcz skomplikował i utrudnił sytuację gospodarczą krajów Europy, podporządkowując je całkowicie monopolistom amerykańskim”.

Obecna sytuacja w obozie imperialistycznym dowodzi, iż panujące warstwy państw kapitalistycznych przeceniają swoje siły i możliwości. Budują one swe złowieszcze plany wbrew woli narodów, które pragną pokoju. Jednocześnie polityka zagraniczna ZSRR, odpowiadająca interesom narodu radzieckiego i bezpieczeństwa międzynarodowego — jest tym sztandarem, wokół którego skupiają się milionowe masy prostych ludzi w ich walce o trwały demokratyczny pokój.

„Nowoje Wremia”

poruszając sprawę arrasów wawelskich przetrzymywanych bezprawnie w Katedrze pisze m. in.:

„Wyobraźcie sobie, że pali się dom. Gospodarz zdążył jednak uratować z ognia drobną część swego dobytku. Sąsiad proponuje uprzejmie: „Proszę bardzo — mogę na razie schować pańskie rzeczy do piwnicy”.

Pożar już dawno ugaszono, a na zgliszczach wyrósł nowy, ładny dom. Czas najwyższy przewieźć uratowane dobytki. Sąsiad jednak odpycha bezczelnie: „Niestety, nie mogę nic poradzić. Pańskie rzeczy oddałem na przechowanie mojemu subięktowi a ten oświadcza otwarcie, że nie ma zamiaru ich zwrócić”.

To nie anegdota, a zdumiewająca i haniebna fakt ze współczesnej rzeczywistości międzynarodowej.

Tygodnik wysławia argumentację władz kanadyjskich, jakoby nie były one w stanie zmusić premiera prowincji Quebec do zwrotu zabranych skarbów i przytacza przy tym cytację z „Przekroju”, który pisał, że wygląda to mniej więcej tak, jak gdyby premier Cyrankiewicz i minister Modzelewski na analogiczną prośbę rządu kanadyjskiego odpowiedzieli, że nie mogą wydać dyrektyw wojewodzie szczecińskiemu.

„I śmieszne to i haniebne. Jak widać władze kanadyjskie pozbawione są poczucia humoru i poczucia wstydu, skoro zdobyły się na wystąpienie w tak haniebnej roli”.

»Izwestia«

omawiają działalność tzw. komisji „dobrych usług” ONZ, powołaną do pokoju wego uregulowania sporu indonezyjsko-holenderskiego.

Komisja ta służyła nie tylko jako parawan dla gruntownego przygotowania napaści na Republikę Indonezyjską. Pod osłoną tej komisji rozwijano również działalność, zmierzającą do osłabienia i zdeorganizowania wyzwolenieckiego ruchu narodu indonezyjskiego.

Oświadczenie komisji, jakoby nie wiedziała o przygotowywaniu wojennych dowództwa holenderskiego, brzmi wręcz nieprawdopodobnie. Przygotowania do niesprowokowanej napaści na terytorium Republiki przeprowadzone były niewątpliwie od dawna i musiano o nich wiedzieć. Świadczy o tym doskonałe wyposażenie jednostek armii holenderskiej, biorących udział w ofensywie, posiadających wiele samolotów nowych typów i czołgów nieholenderskiej produkcji. Wojska holenderskie rzuciły m. in. do akcji bombowce amerykańskie „B-25” i „Mitchell” oraz czołgi typu „Stuart” i „Sherman”.

Te i podobne fakty świadczą, że mamy do czynienia nie tylko z napaścią kolonizatorów holenderskich na Republikę Indonezyjską, lecz również z czynną ingerencją USA w wewnętrzne sprawy Indonezji pod osłoną komisji „dobrych usług” ONZ.

Z życia gospodarczego ZSRR

Osiągnięcia przemysłu

Prasa zamieszcza raport górników obwodu tułskiego, który świadczy o imponującym rozwoju tego młodego ośrodka radzieckiego przemysłu węglowego. Górnicy tułscy wykonali plan roczny w dniu 17 grudnia, osiągając przeszło 2-krotny wzrost wydobywa węgla w porównaniu z rokiem 1940. Do końca rb. górnicy tułscy zobowiązali się dostarczyć ponad plan 450 tys. ton węgla.

W dniu 18 grudnia wykonali również plan roczny odbudowane niedawno słynne stalingradzkie zakłady traktorowe. Sukces ten zasługuje na szczególną uwagę, gdyż — jak wiadomo — zakłady te zostały w czasie wojny doszczętnie zrujnowane.

O poważnym osiągnięciu przemysłu hutniczego nadchodzą wiadomości z Woroszyłowgradu, gdzie w zakładach im. Woroszyłowa zakończono odbudowę drugiego z rzędu wielkiego pieca hutniczego. Przyczyni się to do znacznego wzmocnienia produkcji tych zakładów.

Zakończenie 3-go roku 5-latki

Robotnicy i rolnicy Republiki Estońskiej zakończyli realizację planu 3-go roku 5-cio latki powojennej. W związku z tym, przewodniczący Rady Ministrów Republiki Veimar złożył przedstawicielom prasy oświadczenie w sprawie konkretnych wyników na poszczególnych odcinkach.

W r. 1948 Republika Estońska wyprodukowała znacznie więcej artykułów przemysłowych aniżeli w r. 1940. Zakłady Przemysłowe Republiki już przeszło półtora miesiąca dają ponad plan roczny motory elektryczne, cement, szkło, papier i inne wyroby. Powstała nowa dziedzina — przemysł gazowy.

Zespoły robotnicze stolicy estońskiej Tallina w przededniu Nowego

Centrala Zbytu w W-wie przyjmie zdolnych fachowców

dla wydziałów HANDLOWEGO, PLANOWANIA I STATYSTYKI NA RÓŻNE STANOWISKA

Szczegółowe oferty z życiorysem pod „Centrala” do Biura Reklam i Ogł. R. S. W. „Prasa”, Warszawa, Smolna 13. K 19390-1

Poważne Przedsiębiorstwo Handlowe przyjmie

NA STANOWISKA ODPOWIEDZIALNE

fachowców branży

ŚRODKÓW DO PRANIA I KOSMETYCZNEJ

Podania pod „Przedsiębiorstwo” do Biura Reklam i Ogłoszeń R. S. W. „Prasa”, Warszawa, Smolna 13. K 19391-1

Z Azji pod Kutno

zawędrował egzotyczny przybysz

— Nazywa się badan a podobny jest do młodej kapusty. — „Edukacja“ dzikusa zajęły się PZHR. — Mały, ale przewyższa dęby... podługiem garbnika. — Za kilka lat zacznie garbować skórę. — Zajęcie z przemożności omija go z daleka.

Badan, badan... Cóż to za tajemniczy badan — pytamy kierownika laboratorium Stacji Hodowlanej PZHR w Strzelcach (pow. Kutno), który zapowiada, że wszystko odnośnie badan wyłoży dokumentnie na miejscu, tzn. na plantacji. Coś niecoś słyszeliśmy o tym badaniu, ale to trochę za mało, by poprowadzić na poziomie rozmowę z fachowcem. Jedziemy więc na plantację. Krzaczki, oziminy, potem znów to samo i w końcu — stop!

— Otóż i jesteśmy, na naszych plantacjach badan — mówi uroczyście nasz informator. Byliśmy przygotowani na „coś“ bardziej atrakcyjnego a tym czasem, mówiąc szczerze, na oko nie ciekawego, nie godnego uwagi. Człowiek by przeszedł i nawet nie spojrząłby na to „badanowe miejsce“, taką troskliwością otaczane przez naszych fachowców. Ale, jak to się mówi: nie suknia zdobici...

Nasz niepozorny badan przypieczętował sobie jak zając, rozłożył szeroko, ciemnozielone z brunatnymi centkami, liście i udaje najwzrostniejszą w świecie młodą kapustę, która nie zdążyła jeszcze zawiązać główki. To jest właśnie ten tajemniczy i drogi badan. Przywędrował do nas z bardzo dalekich stron bo aż ze Zw. Radzieckiego — ściśle mówiąc z górskich rejonów środkowej Azji. Rośnie sobie tam dżiko i niechętnie znosi inny klimat nawet, gdy mu się zapewni specjalne warunki wegetacji. Doświadczenia przeprowadzone w Puławach (Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego) wykazały, że azjatycki badan może w Polsce aklimatyzować się — znosi doskonale nasz klimat w warunkach uprawnych. Słowno możemy mieć z niego po cichu. Dalszą „edukacją“ i obserwacjami nad badanem zajęły się Strzelce. I tu właśnie na miejscu, dropnie z zimna między poletkami badanu, dowiadujemy się o jego nadzwyczajnych właściwościach.

Jest to roślina garbnikodajna — badan (Bergenia crassifolia, B. cordifolia...) tak to określają naukowcy, ale nas raczej interesuje co innego. Nas interesuje garbnik zawarty w tej roślinie, bo po to przecież sprowadzaliśmy ją do naszego kraju aż z dalekiej Azji. Dotychczas najpopularniejszymi „dostawca

mi“ garbnika, nieodzownego do wyprawy baranich skór jak i drogocennych futer dla pięknych pań — były, poza dębami i innymi drzewami leśnymi, wierzby, niektóre gatunki szczawii i sumak. Najwydatniejszym pod względem garbnika były dęby — kora dębowa i gala sówki (male, przypominające jabłka na roślina na liściach dębowych). Niepozorny kopciuszek, badan, pod względem garbnika przewyższa potężne dęby o całe niebo. Analizy przeprowadzone wykazały w roślinach badanu od 16 do 24 proc. garbnika. Prócz garbnika badan zawiera hydrochinen i inne składniki, które można użytkować ubocznie przy fabrykacji garbników. Do produkcji garbnika z badanu używa się liści, łodyg, oraz grubszych korzeni. Korzenie zazwyczaj mają najwyższy odsetek garbnika.

Badan jest rośliną wieloletnią, rozwijającą się początkowo bardzo powoli. Trzeba naprawdę dużo troskliwości i cierpliwości włożyć w pielęgnację tego egzotycznego przybysza. Przy stosownym powszechnie rozmnażaniu wegeta-

nym przez sadzonkowanie, zbiór przypada w trzecim roku. Przy rozmnażaniu z nasienia dopiero w czwartym roku. Przeciętny roczny zbiór świeżej masy wynosi ponad 40 kwintali z hektara.

Czy badan zda egzamin w naszych warunkach? To dopiero pokaże najbliższa przyszłość. Przekonamy się w najbliższych latach w jakim stopniu badan potrafi zastąpić dotychczasowe rośliny garbnikodajne. Według dotychczasowych teoretycznych obliczeń, obserwacji itp., rozwinięcie hodowli badanu mogłoby nas całkowicie uniezależnić od za granicę skąd sprowadzamy za grubie pieniądze spore ilości surowca niezbędnego do fabrykacji garbnika.

Nasi hodowcy są pełni optymistycznych przypuszczeń co do użyteczności badanu w naszych warunkach. Optymizm ten powiększa fakt zainteresowania badanem ze strony licznych garbarzy, które już z góry pertraktują co do możliwości ewentualnych dostaw. O wszystkim co na razie można powiedzieć o tej roślinie z gospodarczego punktu widzenia. Jako ciekawostkę można przytoczyć fakt, iż plantacje badanu omijają zając. Trudno je posadzać o to, by szanowały tak dalece egzotyczną roślinę, ale po prostu nie smakują im badanowe liście. Są zbyt cierpkie i podobno garbują podniebienie jak skórę na buty.

(ml.)

W Poznańskiej Dyrekcji PKP 2.992 przodowników pracy otrzymało nagrody

Na terenie Poznańskiej Dyrekcji Kolei Państwowych wręczono ostatnio 2.992 przodownikom pracy dyplomy uznania oraz nagrody pieniężne.

Najlepsze wyniki we współzawodnictwie pracy uzyskała służba mechanicz-

na — w dziale tym wyróżniło się 1.484 przodowników pracy.

Na drugim miejscu pod względem wydajności uplasowała się służba drogową — w której 588 przodowników pracy czyniło się waleń do osiągniętych sukcesów.

Wizyta harcerzy czechosłowackich w Zagłębiu Śląskim

Na Śląsku bawiła 150-osobowa wyprawa harcerzy czechosłowackich, złożona z kilkunastu zespołów regionalnych tanecznych, chóralnych i muzycznych.

Goście czescy złożyli hołd poległym w walce z hitlerowcami harcerzom Katowic, składając wieniec na płycie pa-

miatkowej na Rynku.

W czasie wizyty harcerze czechosłowaccy wręczyli upominek Śląsko-Dąbrowskiej Chorągwi Harcerzy w postaci kryształowego pucharu.

Harcerze wystąpili ze swym programem artystycznym w Bytomiu i Chorzowie.

Zawsząd o wszystkim

▲ Tegoroczne Święta Bożego Narodzenia upłynęły w całym kraju w radosnym nastroju.

Ruch przedświąteczny był wszędzie niezwykle ożywiony i handel wszystkich sektorów wykazywał się nalożycie ze swych zadań.

Na placach miast jarzyły się choinki. W instytucjach odbyły się „gwiazdki“ i „opłatk“.

Pogoda na ogół wszędzie przez święta jako tako dopisała.

Departament Finansowy

M. P. I. H.

przeniósł się
DO GŁÓWNEGO GMACHU
M. P. I. H.
przy PLACU TRZECH KRZYŻY.
Kr 4038-1

Produkcji: Kr 3996 U
Zjedn. Zakł. Przem. Farm.
Przedsiębiorstwo Państw. Wyodrębnione z szedziwa w Warszawie.
Ządać w aptekach i drogeriach

Konkurs S.A.R.P.

nr 174

na projekt gmachu Ministerstwa Rolnictwa

Przynano nagrody pracem następującym

- I-a — pracy Nr 9
- II-a — pracy Nr. 1
- III-a — pracy Nr 8
- III-a — pracy Nr 11

Zakup podwyższony — pracy Nr 7

Zakup pracy Nr 5.

Wystawa projektów w lokalu SARP-u od dnia 28.XI. 48 r.

Termin składania zarzutów—5.I. 49 godz. 15 w biurze SARP-u.

SEKRETARZ KONKURSU
(—) INŻ. ARCH. JAN KLEWIN

K 19385-1

WYCHOWANIE fizyczne I SPORT

ŚWIĄTECZNY KONKURS SKOKÓW I HOKEJ W ZAKOPANEM

ZAKOPANE. (Tel. wł.). W drugi dzień Świąt odbył się w Zakopanem konkurs skoków, zorganizowany przez drugi Podhalański Okręg Narciarski. Konkurs wzbudził duże zainteresowanie wśród bawiących w Zakopanem gości. Warunki śnieżne bardzo ciężkie, gdyż „tępy“ śnieg nie pozwalał na rozwinięcie dużej szybkości przy rozbiegu.

Konkurs był właściwie pierwszym treningiem naszych skoczków. Do zawodów stanęło 28 zawodników. Najdłuższy udany skok, słaby jednak stylowo miał Gąsienica — Józkowy — 56 m.

Wynik konkursu:

1) Krzeptowski Daniel (SNPTT) skoki 51 i 54 m., nota 219,2, 2) Kula Jan (SNPTT) 48 i 53,5 m., nota 214,6, 3) Gąsienica — Józkowy (HKN) 50 i 56 m., nota 201,8, 4) Hoły Kazimierz (Wisła) 48 i 53 m., nota 197, 5) Gąsienica — Samek, 6) Dziedzic Stefan, 7) Klamers Jan, 8) Kozak Tadeusz, 9) Karpiel, 10) Szuber Jerzy.

W konkurencji juniorów zwyciężyli: 1) Zarucki Jan (SNPTT) 44 i 43 m., nota 186,2, 2) Daniel Andrzej 44 i 47 m., nota 184,3, 3) Wawrytko Zdzisław, 4) Kowalski, 5) Forteczki.

Kierownikiem zawodów był prezes Podhalańskiego Okręgu Narciarskiego Gruszecki. Sędziowali: dr Witeszcak, Fischer, Tatar M., Bukaj Ignacy, mgr. Orlewicz-Woyna.

Wieczorem na lodowisku zakopiańskim, bawiący tu na obozie treningowym akademicy rozegrali mecz hokejowy z drużyną miejscowej Wisły. Spotkanie to po wyrównanej i emocjonującej grze zakończyło się wynikiem remisowym 2:2 (1:0, 0:0, 1:2).

Bramki zdobyli: dla AZS (W-wa) — Troczek 2, a dla Wisły (Zakopane) — Mazur i Wawro.

MISTRZ KALBARCZYK JUŻ WYGRYWA

Na stawie w Pruszkowie odbyły się pierwsze w tym sezonie zawody łyżwiarów w jeździe szybkiej, które zgromadziły 13 zawodników i 2 zawodniczki.

W biegu na 500 m. kobiet niespodzianką była porażka mistrzyni Polski Kalbarczykowej, która przegrała z Rośniską.

Startujący w obu konkurencjach mekskich wielokrotny mistrz Polski inż. Kalbarczyk uzyskał na obu dystansach najlepsze czasy, zdobywając w ogólnej punktacji pierwsze miejsce. Z młodych zawodników wyróżnili się Lewandowski (na 500 m.) i Antosik (na 3.000 m.), którzy uzyskali w ogólnej punktacji 3-cie i 4-te miejsca.

Na dystansie 500 m. w poszczególnych biegach zwyciężyli: Lewandowski (55,5 sek.), Głodkowski, Rytter (53,1 sek.), Kalbarczyk (52,7 sek.), Krajewski, Malowanec.

Bieg na 500 m. kobiet wygrała Rośniska w czasie 66,5 sek., przed Kalbarczykową.

W biegu na dystansie 3.000 m. Kalbarczykowa startowała w konkurencji męskiej. Poszczególne biegi wygrali: Rychter (6:44,9 min.), Kalbarczyk (6:20,0 min.), przed Lewandowskim (6:43,8 min.), Głodkowski, Antosik i Kalbarczykowa.

W ogólnej punktacji zwyciężył Kalbarczyk — 116 pkt., przed Rytterem — 120,5 pkt., Lewandowskim — 122,8 pkt. i Antosikiem — 124,6 pkt.

W KILKU WIERSZACH

Pomorzanin — ŁKS 2:0. W meczu towarzyskim rozegranym w Łodzi, hokeiści toruńskiego Pomorzanina zwyciężyli ŁKS 2:0 (0:0, 1:0, 1:0). Mecz odbył się w bardzo trudnych warunkach atmosferycznych. Oba zespoły wystąpiły w swych najlepszych składach. Bramki dla Pomorzanina zdobył Dybowski. Sędziowali Lange i Brzeziński 2.000.

Baidon — Wisła 10:6 w hokeju. Rozegrany w Krakowie towarzyski mecz pięściarski, między katowickim Baidonem a miejscową Wisłą, zakończył się zwycięstwem drużyny śląskiej w stosunku 10:6. Spotkanie stało na bardzo słabym poziomie.

KS Wiry — Siemianowiczanka 6:3 w hokeju. W drugi dzień świąt rozegrano w Wyrach towarzyski mecz hokejowy między ligową Siemianowiczanką, a młodą drużyną KS Wiry, który zakończył się niespodziewanym zwycięstwem gospodarzy w stosunku 6:3 (3:0, 2:3, 1:0). Mecz stał na dobrym poziomie przy czym zwycięzcy mieli dużą przewagę w pierwszej tercji, która zdecydowała o ich sukcesie. Najlepszym zawodnikiem KS Wiry był Mańka II, w Siemianowiczance wyróżnił się Ziąba.

Otwarcie skoczni narciarskiej w Goleszowie. W drugi dzień Świąt odbyło się w Goleszowie (obok Ustrońa) otwarcie nowej skoczni narciarskiej. Z okazji otwarcia zorganizowany został konkurs skoków, który wygrał ślaziak Tajner (Warta — Cieszyń), uzyskując skoki 31 i 31 mtr. (poza konkursem — 32 mtr.). Dalsze miejsca zajęli: Tajner junior (Warta — Cieszyń) 27 i 27 mtr. oraz Wojnar (Goleszów) 25 i 26 mtr. Zainteresowanie zawodami duże.

Pierwsze zgłoszenia do raidu Monte Carlo. Tradycyjny raid samochodowy do Monte Carlo, który wznowiony będzie po raz pierwszy po wojnie w czasie od 24 do 30 stycznia 1949 r., wywołał duże zainteresowanie kierowców. Organizator imprezy Międzynarodowy „Sporting Club“ otrzymał dotychczas 66 zgłoszeń.

Włosi kupują piłkarzy duńskich. Włoska drużyna pierwszej Ligi Juventus, która kupiła piłkarza duńskiego Hansena, pertraktuje obecnie z reprezentacyjnym łewym łącznikiem Danią Praes'em. celem pozyskania go do swojego klubu.

Norwegia remisuje w Egipcie. Piłkarska reprezentacja Norwegii rozegrała w Aleksandrii międzypaństwowe spotkanie z reprezentacją Egiptu, uzyskując wynik remisowy 4:4.

OGŁOSZENIA DROBNE

RÓŻNE

Centrala Handlowa Przemysłu Motoryzacyjnego „Motozbyt“, Składnica w Oświęcimiu, zawiadamia wszystkich odbiorców, iż powodu przepracowanego remanentu od dnia 27 grudnia 1948 r. do dnia 8 stycznia 1949 r. Składnica będzie nieczynna. Dyrekcja, K 4057-1

RZECZPOSPOLITA I DZIENNIK GOSPODARCZY
Warszawa, ul. Marszałkowska 3/5. Telefony 424-75, red. gospodarczej: 424-76 przyjmuje od 11 do 12-cj.

ADMINISTRACJA: Warszawa, ul. Daszyńskiego 12, tel. 8-10-26. Administracja czynna w godz. od 9-15 w sobotę od godz. 9-12.

PRENUMERATA:
Miesięczna pocztą na prowincję zł. 4692 Rzeczpospolita i Dziennik Gospodarczy“ z adresatami na adworce blankietu dokładny adres Wysyłki rozpoczyna się z dniem 1-go lub 16-go każdego miesiąca. Prenumerata zagraniczna wynosi 100 złotych 225 kwant 12 675.

Sp. Wyd. Ośw. Czytelnik Druk. Nr. 2. B-66199

Zjednoczone Zakłady Przem. Chemicznego „Erg”

W KATOWICACH UL. WARSZAWSKA 8

poszukują:

1) INŻYNIERA CHEMIKA na stanowisko kierownika referatu bezpieczeństwa pracy na wytwórni w Pionkach, INŻYNIERÓW lub TECHNIKÓW CHEMIKÓW na stanowiska kierowników laboratoriów względnie techników ruchu, zarazem referentów bezpieczeństwa pracy na wytwórniach w Makolnie i w Piechowicach

Zgłoszenia kierować należy do Oddziału Osobowego Zjednoczonych Zakładów w Katowicach. Kr 4055-0

NA MIEJSCIE mówią

ZE CHODNIK na miejscu budowy tunelu kolejowej linii średnicowej w Al. ... nie dbało o to, by już obecnie powołać się na niego, gdyż w tym samym uporem co i w roku ubiegłym odmawiali jazdy „na licznik”. Ten „święteczny system” kosztował sporo grosza tych wszystkich, którzy mieli do odbycia dłuższe spacerować po mieście. Związane w pierwszy dzień świąt, podczas którego nie działała komunikacja tramwajowa, trolleybusowa i autobusowa.

ZE I W OKRESIE ostatnich świąt kierowcy taksówek warszawskich z tym samym uporem co i w roku ubiegłym odmawiali jazdy „na licznik”. Ten „święteczny system” kosztował sporo grosza tych wszystkich, którzy mieli do odbycia dłuższe spacerować po mieście. Związane w pierwszy dzień świąt, podczas którego nie działała komunikacja tramwajowa, trolleybusowa i autobusowa.

8 tys. komitetów wspiera akcję odbudowy Warszawy

Ofiarność społeczna na odbudowę Warszawy, której efekt dotychczas wyraża się sumą trzech miliardów złotych, wpłaconych już na Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy, zaczyna coraz szersze krągi na terenie całego kraju.

Akcja pomocy odbudowującej się stolicę prowadzona jest za pośrednictwem terenowych Obywatelskich Komitetów Odbudowy. Obok Komitetów Wojewódzkich. Powiatowych, Miejskich i Gminnych działają Komitety Gromadzkie, Fabryczne, szkolne i branżowe. Na poziomie wojewódzkim, powiatowym i miast wydziałowych osiągnięto już w stu procentach normy organizacyjne. Natomiast na terenie gmin i gromad wiejskich zasada powszechności nie została jeszcze zrealizowana.

Ogółem sieć organizacyjna Społecznego Funduszu odbudowy Stolicy obejmuje według danych z połowy grudnia) 8.510 komitetów, podczas gdy w roku ubiegłym, w tym samym czasie istniało takich komitetów tylko 6.150. Obecnie poza 15-ma komitetami wojewódzkimi istnieją 333 komitety powiatowe i

Tysiąc obiadów dziennie

Liga Kobiet uruchamia nową jadłodajnię

W godzinach popołudniowych można obserwować przepelnienie we wszystkich lokalach restauracyjnych, wydających t.zw. obiady klubowe i „popularne”. Dowodzi to, że przedsięwzięcie takie jest w Warszawie zbyt mało. Nad to korzystający z takich popularnych jadłodajni stołownicy często narzekają na niezbyt uprzejmą obsługę i na mało wartościowe pożywienie.

Uruchomiona w „Polonii” „Gospoda Spółdzielcza” nie spełnia w całości pokładanych w niej nadziei. Poza tą placówką nie mamy w stolicy podobnej.

Nie mamy, lecz przypuszczalnie będziemy mieli, dowiadujemy się bowiem, że Zarząd Główny Ligi Kobiet otwiera w styczniu popularną, „bezkolonoową” restaurację w specjalnie do tego celu przebudowanym i orestaurowanym lokalu na 1 piętrze przy ul. Marszałkowskiej 1. W lokalu tym mieści się obecnie wystawa pod nazwą „Ładnie, tanio, smacznie”, która czynna będzie do końca grudnia br. Zarząd zlikwidowaniu wystawy Liga Kobiet przystąpi do urzą-

dzenia trzech obszernych sal na potrzeby zapowiadanej restauracji i kawiarni. W lokalu tym stanie około 100 stolików. Restauracja ma wydawać poza śniadaniem i kolacją około 1000 obiadów klubowych dziennie. Obiady mają być treściwe i smaczne, przy tym kalkułowalne po cenach przystępnych.

W założeniu przewidziano, że „stół” i restauracja Ligi Kobiet powinna być placówką mającą na celu służyć nie szerokiemu ogółowi rzeszy pracowników. Winna ona przyciągnąć zarówno pracowników fizycznych, jak i umysłowych, oraz pracującą i uczącą się młodzież. Winna dać również zdrowy, tani i smaczny posiłek oraz służyć rozrywką mi kulturowymi. Urządzenie lokalu winno być przyzwoite, ale skromne.

Założenie jest piękne. Jak ono będzie zrealizowane — pokaże przyszłość. W danym wypadku rzeczą najważniejszą jest to, że chociaż urządzenie kuchni znajduje się na ukończeniu, bufet z oryginalnym „Ekspresem” do kawy stoi na miejscu zmontowany, stoliki zakupione w Przemysle Drzewnym, a nawet urządzone już podium dla orkiestry, do tego nie wiadomo dokładnie kiedy restauracja ta zostanie otwarta i jakie będą ceny „obiadów klubowych”?

Jakkolwiek będzie, miejmy nadzieję, że otwarcie nastąpi jednak w styczniu i że lokal będzie dostępny szerokim rzeszom pracującym. Dlatego już obecnie musimy przyklasnąć poczynaniom Ligi Kobiet, która, miejmy nadzieję, trzymać się będzie linii wytycznych, ujętych w założeniu. Należałoby życzyć, by lokal ten otwarto jak najwcześniej i by w ślad za tym, otworzono w Warszawie podobnych lokali więcej, by po likwidacji stołówek świąt pracy nie został zaskoczony brakiem odpowiedniej ilości lokali i miejsc, w których pracujący zostaliby odpowiednio potraktowani i znaleźli posiłek, skalkulowany w ramach ich możliwości finansowych.

„Zakon Krzyżowy” wkrótce w całości Polskim

W czwartek 30-go bm. Państwowy Teatr Polski wystawia oczekiwaną z wielkim zainteresowaniem prapremierę nowej sztuki L. H. Morstina, autora tak bardzo popularnych sztuk, jak „Obrona Ksanty” i „Penelopa” — p.t. „Zakon Krzyżowy”.

Dramat obrazuje walki słowiańskich narodów z teutońską butą i teutońskim faszyzmem, uosobionymi w Zakonie Krzyżackim

Powrót historycznych zabytków do Muzeum Wilanowskiego

Dyrekcja Muzeum Historycznego m. Wrocławia odnalazła fotele francuskie z XVII w., pochodzące z pałacu wilanowskiego, które wywiezione zostały przez okupanta w czasie Powstania Warszawskiego do pow. wabrzyńskiego.

Muzeum wrocławskie odnowiło inne cenne eksponaty i przekazało je z powrotem Muzeum Wilanowskie-mu.

KSIEGARNIE

Spółdzielni Wydawniczej

„Czytelnik”

Dąszyńskiego Nr. 14 Warszawa
Pulawska Nr. 62
Praga: Wroclawska 1 i 100 Stalowa

„upno — przedz
K S I A Ż E K

ze wszystkich dziedzin

JEAN FREVILLE

TWÓRCY SOCJALIZMU
NAUKOWEGO

Tłum. A. Małeckie

Str 157
zł 300

Dziś w stolicy

Wystawy

MUZEUM WOJSKA POLSKIEGO: Wystawa poświęcona 5-letniej rocznicy „Bitwy pod Lenino”.
MUZEUM NARODOWE: Wystawa jubileuszowa prac Xawerego Dunikowskiego. Wystawa Książki Francuskiej Stale zbioru. Galeria malarstwa Polskiego. Sztuka Zdobnicza. Sztuka Głęboka.

KLUB MŁODYCH ARTYSTÓW I NAUKOWCÓW (ul. Królewska 13): Wystawa fotografii artystycznej: „Praca Robotnika i Rolnika”. Wstęp wolny.

Kino

ATLANTIC (Chmielna 33): „Aleksander Newski”, godz. 13.30, 16, 21. Zw. 18.30.
PALLADIUM (Złota 7/9): „Słońce wschodzi”, godz. 13, 15, 17, 21 i Zw. 18.30.
POLONIA (Marszałkowska 55): „Pieśń tajgi”, godz. 12.30, 14.30, 19.15, 21.30. Zw. 17.
STYLÓW (Marszałkowska 112): „Ostatni Mohikanin”, godz. 13, 15, 17, 21 i Zw. 18.30.
AKTUALNOŚCI Nr 1 (Marszałkowska 112) Nowy program nr 54 godz. o godz. 11-ej.
AKTUALNOŚCI Nr 2 (Inżynierska 2) Program Nr 53, godz. seansu o godz. 13-ej.
SYRENA (Praga, Inżynierska 2): „Wielki Przełom”, godz. 15, 17 i 21 Zw. 18.30.
TECZA (Suzina 4): „My z Kronszadu”, godz. 15, 17 i 21. Zw. 18.30. Niedz. i święta godz. 13.

Teatr

POLSKI (Karasia 2): o godz. 19 „Od-wety”.

»Tragedia

ziemi amerykańskiej

Wnikliwy artykuł WITOLDA KOPKI podaje, jak w ciągu paru pokoleń kapitalizm amerykański zniszczył ziemię, którą w ciągu 8.000 lat kształtowała siła przyrody.

»Fizjologia twórczości

JAN PARANDOWSKI — PREZES PENCLUBU omawia wpływ najbardziej prozaijnych okoliczności na formę i treść utworu literackiego. N-12 „PROBLEMÓW” zawierający te interesujące artykuły już ukazał się w sprzedaży. K 19248-0

TEATR ROZMAITOŚCI (Marszałkowska 8): o godz. 19 „Zemsta” Fredry.
PLACÓWKA (Królewska 13): o godz. 19 „Synowie A. Millera”.
TEATR MAŁY (Marszałkowska 81): o godz. 19 „Szczęście Franca”.

„NASZ TEATR” (Marszałkowska 81): godz. 15.15 „Romantyczność” Mickiewicza.

TEATR POWSZECHNY (Zamojskiego 20): o godz. 19 „Archipelag Lenini”.

TEATR NOWY (Pulawska 39): o godz. 19 „Dom otwarty”.

TEATR KLASYCZNY (Mokotowska 13): o godz. 19 „Kobieta we mgle”.

COMEDIA (Szwedzka 2): nieczynny.

TEATR DZIECI WARSZAWY (YMCA): o godz. 12 „Pan Tom buduje dom” (przedstawienie dla szkół).

WROBLEK WARSZAWSKI (Zygmuntowska 8): rewia pt. „Najpiękniejsze Polki”, godz. 17.15 i 19.30, niedziele i święta godz. 15.

TEATR „SYRENA” (Litewska 3): godz. 15.30 i 19.15 „Nowe Prorządki”.

RADIO

W dniu 27 grudnia 1943 r. (poniedziałek) usłyszymy m. in. następujące audycje:

Signal czasu: 5.10 12.00. Wiadomości: 5.15 6.10 7.00 12.05 16.00 20.00 21.20 23.00. Program: na dziś 6.50, na jutro 23.20.

5.20 Koncert dla świata pracy. 6.00 Gminastyka. 6.30 Muzyka. 9.20 P.K.K. 9.30 Przerwa. 12.20 Koncert solistów. 12.45 Dla wsi: Odpowiedzi na listy. 13.00 Przerwa. 15.30 Dla dzieci: „Flaming” Zabinskiego. 15.55 Higiena życia i grzeczność. 16.30 Dla młodzieży: „Lyzwiarstwo”. 16.50 Szkolnictwo umysłowe. 17.00 Koncert rozrywkowy. 17.50 Nauka buduje szpital. 18.00 Koncert popularny. 18.35 „Dzieje jednego strajku” Wasilewskiej (VIII). 19.00 „Lak me” opera Delibes’a. 22.15 „Maksym Gorki”. 22.45 i 23.10 Muzyka rozrywkowa i taneczna. 23.30 Koniec audycji.

WARSZAWA II

Wiadomości: 18.00 20.00. Program: na dziś 17.00, na jutro 22.55.

17.05 Kronika. 17.15 Utwory wio-lonczelowe. 17.30 „Kamrat”. 17.45 Muzyka popularna. 18.30 Zagadnienia warszawskie. 18.40 Drobne utwory na altówkę. 19.00 „Chmielna nr. 7” Maliszewskiego. 19.20 Muzyka ludowa. 19.40 Muzyka taneczna. 20.20 Muzyka lekka. 21.00 Muzyka rozrywkowa. 22.00 Sfera Warszawy. 22.15 Kompozytor tygodnia: Faure. 23.00 Koniec audycji.

Polskie Radio zastrzega możliwość zmian w programie.

Jak Warszawa spędziła święta

Już po Świątach. Minęły szybko i cicho (przynajmniej w Warszawie). Jeszcze w piątek po południu wszystkie ulice stolicy zapelnione były tłumami ludzi, śpieszących po

pracy do domu zakupujących ostatnie przysmaki świąteczne, szukających prezentów dla najbliższych. Nad tłumami przechodniów wisiła „groźba” zakończenia pracy przez środki miejskiej lokomocji, to też już przed 18-tą, było na ulicach nie mały tłum.

Natychmiast pojawiły się znaczne ilości dorożek konnych i taksówek, których właściciele obiecywali sobie przez ten cały wieczór, jak i następny dzień, wielkie zarobki. Bo czym jeździć po mieście, gdy stoją tramwaje?

Wszystkie warszawskie dworce obłożone były w piątek po południu tłumami pasażerów. Czy więcej ludzi wyjechało na Święta z Warszawy, czy też więcej specjalnie przybyło na okres Świąt do stolicy — trudno dziś ustalić. W obu kierunkach ruch był niezwykle wielki, co najmniej sto tysięcy mieszkańców Warszawy opuściło miasto i pewno drugie tyle przyjechało do swych warszawskich krewnych i znajomych.

Wszyscy ci, którzy zjawili się w Warszawie po zjechaniu tramwajów do remiz, mieli sporo kłopotu z wydobyciem się z dworców. Do rozkarczki i taksówkarze „wielkie nosy” okazję, tak wygórowane stawiali roszczenia finansowe, że wiele osób musiało zrezygnować z jazdy i iść pieszo. Odmawianie jazdy na liczniki stało się już bowiem mało zaszczytnym wprowadzić, ale utartym zwyczajem świątecznym w Warszawie.

W dzień wigilijny wieczorem spotkać jeszcze można było przechodniów z choinkami w ręku. W tym roku trudno było nabyć porządne „drzewko”.

Rzecz ciekawa, iż ostatnie transporty drzewek nadeszły do miasta dopiero późną porą wieczorną. Uliczną sensację wśród późniejszych przechodniów wywołał wóz pełen małych świerków, jadący ulicą Pulawską o godzinie 1-ej w nocy! Stanowczo spółdzielnia „Las” nie zdała w tym roku egzaminu.

Fierwszy dzień świąt oznaczał się prawie zupełną martwością ruchu. Po pustych jezdniach „rweli” z szybkością chyba stu kilometrów na godzinę przepelnione taksówki. W tym jednym dniu w roku okazało się, iż taksówkę zabrakło. Bardzo łatwo można było być świadkiem niecodziennych widoków: „kolejek” osób oczekujących na miejscach postojów na wolną taksówkę. Dorożek natomiast prawie się nie widziało. Mimo tych trudności komunikacyjnych warszawiacy składali sobie liczne i dalekie wizyty, nie bacząc na duże koszty przejazdów.

W drugi dzień świąt miasto zmieniło swój wygląd. Teraz już przypominało raczej zwykłą niedzielę. Wozy tramwajowe przejeżdżały niemal puste, ale na ulicach widywał się więcej przechodniów. Gdy po południu otwarto niektóre restauracje i bary, a nawet owocarnie, ruch się jeszcze powiększył, a że planujące gospodynie biegały gorączkowo po mieście szukając miejsc zakupu czegoś do jedzenia. Niestety, nawet w otwartych owocarniach nie można było dostać poza słodyczami.

Późnym niedzielnym wieczorem wyruszyło na ulice jeszcze więcej ludzi. Rozpoczynała się już po-święteczna nocna praca w fabrykach, drukarniach... a więc trzeba było zrezygnować z ostatniej świątecznej, uroczystej kolacji, przebrać się i jechać do pracy. Humory w tramwajach były jednak wybitnie świąteczne i konduktorzy mawiali w skrytości serca, by zawsze mieć takich pogodnych i zadowolonych ze wszystkiego pasażerów.

(ms.)

Chcesz poznać sojusznicy kraj

BUDOWNICZYCH NOWEGO USTROJU

Czytaj prasę Z.S.R.R.

ZIENNIKI — BOGATY WYBÓR CZASOPISM

ZE WSZYSTKICH DZIEDZIN NAUKI

Prenumeratę dzienników i czasopism radzieckich przyjmują wszystkie placówki „CZYTELNIKA”. Prenumeratę można również na konto P.O. Nr 1-8591 (Instytut Prasowy — Prenumerata Zagraniczna) Warszawa, Prasa i 1. K 4914-0